

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. Каразіна

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

КАФЕДРА МЕТОДИКИ ТА ПРАКТИКИ
ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

МЕТОДИЧНІ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Матеріали V Міжнародної
науково-методичної конференції
22 листопада 2012 року

Харків – 2012

Vladimir : Je savais pas.

Professeur : Non mais on apprend comme ça.

Нарешті саме викладач контролює тривалість висловлювань студентів та коментує їх. В навчальній ситуації студент змушений реагувати на запитання. Він має відповісти на розпорядження закінчити висловлювання, довести, що він розуміє. Таким чином, інтеракційне місце студента - відмічене "реформатуванням" його висловлювань:

- у своїх висловлюваннях він дотримується імпліcitних комунікативних правил (наприклад, його відповіді мають бути типовими з використанням тих або інших форм);
- він має діяти згідно з домовленістю групи: дотримуватися відведеного для висловлювання часу за правилом "рівного розподілу часу";
- він виправляється якщо йому вказують на помилку.

Структурність дидактичної інтеракції: висловлювання студентів чергуються зі словами викладача, тобто В/С/ В/С В/С. Для студентів існують відносні обмеження не лише щоб взяти слово, а й щодо типу його висловлювання. Часто його висловлювання короткі, такі що можна передбачити, знаходиться ніби в сандвічі.

Можна зробити наголос на структурі з трьох тактів: спонукання/відповідь/реакція.

Спонукання викладача: alors une chambre/ une chambre comment ?

Відповідь студента: une chambre il n'y en a pas douche.

Реакція викладача + спонукання: une chambre il y en a pas douche ? comment on dit ça ?

В основі стратегії співробітництва лежать ідеї стимулювання та спрямування педагогом пізнавальних та життєвих інтересів студентів. Значення цієї форми організації навчання настільки велике, що весь педагогічний процес починає розглядатись як "педагогіка співробітництва". Одночасно, це реальне втілення особистісно-діяльнісного підходу саме до викладання іноземної мови, де спілкування в співробітництві є і формою, і засобом, і метою навчання.

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИОКУЛЬТУРНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ

Стрельцова В.Ю., Малкова Н.М. (Луганск)

С развитием коммуникативного подхода в обучении иностранным языкам большее внимание стало уделяться использованию языка в определенных социальных и культурных условиях. Одной из приоритетных задач обучения иностранному языку стало формирование социокультурной компетенции у будущих специалистов различных специальностей. В современных условиях кардинально изменилась сама суть понятия «практическое владение иностранным языком». Речь сегодня идет не только о владении иноязычной терминологией по

конкретной специальности, но и о межкультурном профессиональном взаимодействии, об умении адекватно интерпретировать и принимать социокультурное многообразие партнеров по коммуникации. В совокупности это подразумевает готовность дифференцированно применять иностранный язык в варьирующихся ситуациях повседневного и делового общения.

До недавнего времени исследование профессиональной компетенции затрагивало лишь лексико-грамматический аспект и не было связано с анализом когнитивных уровней организации профессиональной коммуникации. Но наряду с языковыми умениями и навыками необходимо наличие навыков коммуникативных, подразумевающих способность будущих специалистов к принятию социокультурной специфики иносоциума и передачи информации профессионально-делового характера на иностранном языке [1, с.160].

Совершенно очевидно, что эффективные контакты с представителями иносоциумов невозможны без определенных навыков межкультурного общения. Для их формирования необходимо развитие культурной восприимчивости, основанной на знаниях реалий коммуникаторов, являющихся основой речевого общения, а также способностей к правильной интерпретации конкретных проявлений коммуникативного поведения в различных культурах.

Наличие общекультурных знаний является основной предпосылкой для адекватного общения, особенно, когда коммуниканты принадлежат к различным лингвокультурным сообществам. Так, фоновые знания представляют собой информацию, известную всем членам того или другого иносоциума. Для адекватного общения на иностранном языке необходимо овладеть следующими разделами фоновых знаний: историко-культурный фон, социокультурный фон, этнокультурный фон, семиотичный фон.

Другим необходимым элементом формирования иноязычной социокультурной компетенции является развитие знаний о проявлениях коммуникативного поведения в инокультурах. То есть, можно говорить о неких коммуникативных правилах обязательных для выполнения в данной лингвокультурной общности: о пространственно-временной организации общения, о специфике социального межличностного взаимодействия, уровнях контекстности и т.д. Поэтому необходимо уделять особое внимание знаниям социокоммуникативных основ общения, учитывать разность в восприятии и проецировании картин мира, национальные ментальные особенности, что может обеспечить возможность осуществления полноценного коммуникативного акта между представителями инокультур.

Таким образом, обучение будущих специалистов иностранному языку должно быть основано на целостной концепции, которая определяет совокупность языкового и когнитивного знания, включающих в себя знания фоновой лексики, культурных социолингвистических особенностей речекоммуникативного поведения иноязычных партнеров, что является одним из важных аспектов межкультурной компетенции.